R O M Â N I A
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: **avp@avp.ro**
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, **E-mail**: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE Nr. 39672 ...../...27.OCT.2026

Domnului Cristian Pistol,
Director general,
Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

RECOMANDAREA
nr. 235 din 27.OCT.2026
referitoare la respectarea art. 22 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

Printr-o petiție adresată instituției Avocatul Poporului,un membru al Consiliului Local al Comunei Racșa, județul Satu Mare, ne-a sesizat în contextul pericolului de accidente rutiere mortale ce există la intersecţia DN 19 cu DJ 109J (drumul de legătură spre Comuna Racşa - județul Satu Mare).

În acest context, având în vedere aspectele suspuse discuției și faptul că, în cursul anului 2025, la nivelul instituției Avocatul Poporului a fost redactat un Raport special privind siguranța rutieră în România, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată și prin prisma art. 22 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și pentru lămurirea situației de fapt, a solicitat atât Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere, cât și ulterior Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția Rutieră, să-i comunice informații referitoare la aspectele menționate de petent și măsurile care au fost dispuse în cauză, în urma demersurilor întreprinse fiindu-ne comunicate următoarele:

Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere:

"În urma analizării aspectelor semnalate şi a verificărilor efectuate în teren, s-a constatat că intersecţiile menţionate sunt amplasate pe un sector de drum naţional aflat în aliniament, cu asigurarea unei vizibilităţi corespunzătoare pentru participanţii la trafic, condiţiile geometrice şi de exploatare ale drumului permiţând efectuarea manevrelor de acces şi ieşire în/de pe DN 19 în condiţii conforme cu reglementările rutiere în vigoare.

Din punct de vedere tehnic şi legal, circulaţia dinspre drumurile secundare către drumul naţional se realizează cu respectarea regulilor generale de prioritate prevăzute de Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice, republicată şi actualizată, precum şi ale Regulamentului de aplicare aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 1391/2003, conducătorii de vehicule care pătrund de pe

drumurile secundare având obligaţia de a acorda prioritate vehiculelor care circulă pe drumul naţional.

Totodată, precizăm faptul că simpla existenţă a unei intersecţii între un drum naţional şi un drum de categorie inferioară generează obligaţia administratorului drumului naţional de a realiza amenajări suplimentare sau reconfigurări ale intersecţiei, în lipsa unor studii de trafic şi documentaţii tehnice care fundamenteze necesitatea unor astfel de lucrări (n.n. există posibilitatea de interpretare a textului, în sensul că lipsește negația).

În conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) din Ordonanţa Guvernului nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor, republicată, cu modificările şi completările ulterioare „Intersecţiile dintre drumuri se realizează denivelat sau la acelaşi nivel, în funcţie de categoriile drumului şi de traficul rutier, cu respectarea legislaţiei în vigoare. Cheltuielile privind aceste lucrări sunt în sarcina celor care au în administrare sau în proprietate drumul pe care se desfăşoară traficul ce impune amenajarea sau modificarea intersecţiei.

Prin urmare, în situaţia în care se apreciază necesară modificarea sau reamenajarea intersecţiilor menţionate, demersurile trebuie iniţiate de administratorul drumului secundar/inferior, respectiv de autorităţile competente care administrează drumul judeţean DJ 109J şi drumul comunal Racşa, inclusiv prin elaborarea documentaţiilor tehnice şi identificarea surselor de finanţare aferente. *Compania Naţională de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A prin Direcţia Regională de Drumuri şi Poduri Cluj, în calitatea sa de administrator al drumului naţional DN 19,* ***are obligaţia de a asigura menţinerea drumului naţional în condiţii de viabilitate şi siguranţă a circulaţiei****, iar în urma verificărilor efectuate nu au fost constatate deficienţe privind elementele geometrice ale drumului sau condiţiile de vizibilitate care să impună, din punct de vedere tehnic şi legal, realizarea unor lucrări suplimentare din iniţiativa administratorului drumului naţional".*

Direcţia Rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliţiei Române: *"Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, „administratorul drumului public, antreprenorul sau executantul lucrărilor, conform competenţelor ce îi revin, cu avizul poliţiei rutiere, este obligat să instaleze indicatoare ori alte dispozitive speciale, să aplice marcaje pe drumurile publice, conform standardelor în vigoare, şi să le menţină în stare corespunzătoare", iar potrivit alin. (2) al aceluiaşi articol, „persoanele responsabile, prevăzute la alin. (1), au următoarele obligaţii: a) să asigure instalarea, întreţinerea şi verificarea semnalizării rutiere, în conformitate cu standardele în vigoare; b) să instaleze indicatoare rutiere şi alte mijloace de semnalizare rutieră sau dispozitive speciale pe drumurile publice din localitatea aflată în zona de administrare, inclusiv cele de intrare şi ieşire, cu aceste semnificaţii; c) să aplice/să instaleze, să întreţină şi să verifice calitatea mijloacelor de semnalizare rutiere, în conformitate cu standardele în vigoare." Totodată, potrivit prevederilor art. 30 alin. (4) din acelaşi act normativ, „mijloacele de semnalizare rutieră, precum şi alte dispozitive speciale de acest fel se asigură, se instalează şi se întreţin prin grija administratorului drumului public*

respectiv ori al căii ferate, după caz. Instalarea mijloacelor de semnalizare rutieră şi a dispozitivelor speciale se execută numai cu avizul prealabil al poliţiei rutiere."

De asemenea, conform prevederilor art. 33 alin. (1) din actul normativ precizat, "semnalizarea şi amenajările rutiere necesare pe drumurile publice se asigură de către administratorul drumului respectiv şi se efectuează numai cu avizul poliţiei rutiere.", iar conform prevederilor alin. (3) „semnalizarea şi amenajările rutiere se definesc şi se realizează în conformitate cu standardele şi reglementările tehnice specifice în vigoare".

În considerarea prevederilor legale precizate anterior, amenajările rutiere necesare, precum şi instalarea, întreţinerea şi verificarea semnalizării rutiere şi a dispozitivelor pentru siguranţa şi protecţia traficului, reprezintă obligaţii ce revin în sarcina administratorilor drumurilor publice şi se realizează în conformitate cu standardele şi reglementările tehnice specifice în vigoare, poliţia rutieră având doar competenţă de avizare a eventualelor proiecte de instalare şi/sau amenajare a acestora.

Desfăşurarea traficului rutier în condiţii de siguranţă şi fluenţă constituie o prioritate permanentă a Poliţiei Române. în exercitarea atribuţiilor de îndrumare, supraveghere şi control privind respectarea normelor de circulaţie pe drumurile publice, poliţiştii rutieri monitorizează în mod constant starea de viabilitate a infrastructurii rutiere.

Precizăm faptul că, din informaţiile comunicate prin adresa Direcţiei Regionale de Drumuri şi Poduri Cluj nr. 38610 din 20.11.2025, intersecţia DN 19 cu DJ 109J, la care face referire domnul (...), este în formă de „T" şi este semnalizată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

În mod particular, ***Compania Naţională de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A., prin Secţia Drumuri Naţionale Satu Mare, a fost informată încă din anul 2024 de către Serviciul Rutier din cadrul Inspectoratului de Poliţie Judeţean Satu Mare cu privire la faptul că sectorul de drum în cauză prezintă un risc rutier ridicat, determinat de vizibilitatea redusă în intersecţia dintre DN 19 şi drumul de legătură cu localitatea Racşa, precum şi de regimul de viteză aplicabil pe drumul naţional.***

În acest context, a fost înaintată o solicitare de analizare şi implementare a unor măsuri de sistematizare şi amenajare rutieră care să conducă la diminuarea riscului producerii accidentelor rutiere şi la creşterea gradului de siguranţă pentru toţi participanţii la trafic, inclusiv prin analiza oportunităţii amenajării unui sens giratoriu, în situaţia în care aceasta va fi stabilită drept soluţie tehnică optimă, în urma analizelor de specialitate.

În acelaşi context, vă informăm că adresa dumneavoastră a fost transmisă si Companiei Naţionale de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A., în calitate de administrator al drumului naţional, în vederea analizării aspectelor sesizate şi adoptării măsurilor care se impun, după caz, potrivit competenţelor legale".

Având în vedere informațiile primite din partea autorităților mai sus menționate, constatăm următoarele:

Potrivit art. 5 din Statutul din 2003 al Companiei Naţionale de Autostrăzi şi Drumuri Naţionale din România - S.A., scopul C.N.A.D.N.R. îl constituie gestionarea,

dezvoltarea, administrarea şi exploatarea pe principii comerciale a elementelor infrastructurii rutiere de autostrăzi si drumuri naţionale, pentru **desfăşurarea traficului rutier în condiţii de siguranţă** a circulaţiei, de fluenţă şi continuitate, iar potrivit art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice, republicată, semnalizarea şi amenajările rutiere necesare pe drumurile publice se asigură de către administratorul drumului respectiv şi **se efectuează numai cu avizul poliţiei rutiere**.

În acest context, având în vedere atât dispozițiile legale mai sus menționate, cât și răspunsurile care ne-au fost comunicate de autoritățile sesizate, din care rezultă faptul că, Serviciul Rutier din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare a informat, încă din anul 2024, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A., prin Secția Drumuri Naționale Satu Mare, cu privire la faptul că sectorul de drum în cauză prezintă un risc rutier ridicat, determinat de vizibilitatea redusă în intersecția dintre DN 19 și drumul de legătură cu localitatea Racșa, precum și de regimul de viteză aplicabil pe drumul național, **apreciem că se impune luarea de măsuri urgente, chiar cu caracter temporar, care să contribuie în mod imediat la creșterea gradului de siguranță rutieră și evitarea producerii unor accidente de circulație în zona intersectării DN19 cu drumul care face legătură cu localitatea Racșa din județul Satu Mare (DJ 109J).**

Astfel, considerăm că, spre exemplu, introducerea unor restricții de viteză, amenajarea de marcaje rutiere destinate alertării sau atenționării conducătorilor auto cu privire la apropierea de zona respectivă, montarea de atenuatori de impact sau parapeți elastici, amenajarea unui sens giratoriu (chiar cu caracter temporar – lucru de altfel menționat și de Serviciul Rutier din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare), instalarea de marcaje rutiere termoplastice (rezonatoare) sau a unor indicatoare de limitare a vitezei la apropierea de intersecție, desigur cu avizul Poliției Rutiere, pot contribui la reducerea în mod semnificativ a riscului de producere a unor accidente rutiere și, implicit, la creșterea gradului de siguranță rutieră în perimetrul supus discuției.

Totodată, amintim și faptul că, potrivit art. 27 alin. (1) și alin. (2), respectiv art. 28 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, intersecţiile dintre drumuri se realizează denivelat sau la acelaşi nivel, în funcţie de categoriile drumurilor şi de traficul rutier, cu respectarea legislaţiei în vigoare, cheltuielile privind aceste lucrări fiind în sarcina celor care au în administrare sau în proprietate drumul pe care se desfăşoară traficul ce impune amenajarea sau modificarea intersecţiei, respectiv întreţinerea bretelelor de la intersecţiile denivelate ale drumurilor publice este în sarcina administratorului **drumului de categorie superioară**.

În acest sens, apreciem și faptul că, o colaborare mai strânsă între autoritățile locale, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A. și Serviciul Rutier din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Satu Mare, ar putea contribui în mod semnificativ la creșterea gradului de siguranță rutieră în zona supusă discuției.

Nu în ultimul rând, menționăm faptul că, în domeniul siguranței rutiere, România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, trebuie să îndeplinească o serie de obligații care derivă, în principal, direct din Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 de modificare a

Directivei 2008/96/CE privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere și din standardele europene de interoperabilitate rutiere.

Astfel, potrivit art. 1 din documentul mai sus menționat, "*Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 20 iulie 2010 intitulată „Pentru un spațiu european de siguranță rutieră: orientări pentru politica de siguranță rutieră 2011-2020" a afirmat că obiectivele strategice ale Uniunii constau în înjumătățirea până în 2020 a numărului deceselor cauzate de accidente rutiere comparativ cu anul 2010 și* ***apropierea de obiectivul „zero decese" până în 2050****. Cu toate acestea, progresele înregistrate în atingerea acestor obiective au stagnat în ultimii ani. În Concluziile sale din 8 iunie 2017 privind siguranța rutieră, de adoptare a Declarației de la Valletta din martie 2017,* ***Consiliul a aprobat un nou obiectiv intermediar de reducere la jumătate a numărului de vătămări grave până în 2030*** *comparativ cu 2020. Prin urmare, sunt necesare eforturi mai mari în vederea atingerii ambelor obiective*".

În acest context, având în vedere cele mai sus menționate, prin prisma dispozițiilor:

- art. 22 alin. (2) din Constituția României privind dreptul la viață și integritate fizică și psihică, potrivit căruia, dreptul la viaţă, precum şi dreptul la integritate fizică şi psihică ale persoanei sunt garantate;

- art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, îndrumarea, supravegherea şi controlul respectării normelor de circulaţie pe drumurile publice se fac de către poliţia rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliţiei Române, care are obligaţia să ia măsurile legale în cazul în care constată încălcări ale acestora;

- art. 27 și art. 28 din Ordonanta Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, potrivit cărora, intersecţiile dintre drumuri se realizează denivelat sau la acelaşi nivel, în funcţie de categoriile drumurilor şi de traficul rutier, cu respectarea legislaţiei în vigoare, cheltuielile privind aceste lucrări fiind în sarcina celor care au în administrare sau în proprietate drumul pe care se desfăşoară traficul ce impune amenajarea sau modificarea intersecţiei, respectiv întreţinerea bretelelor de la intersecţiile denivelate ale drumurilor publice este în sarcina administratorului drumului de categorie superioară;

- art. 5 din Statutul din 2003 al Companiei Naţionale de Autostrăzi şi Drumuri Naţionale din România - S.A, potrivit căruia, scopul C.N.A.D.N.R. îl constituie gestionarea, dezvoltarea, administrarea şi exploatarea pe principii comerciale a elementelor infrastructurii rutiere de autostrăzi si drumuri naţionale, pentru desfăşurarea traficului rutier în condiţii de siguranţă a circulaţiei, de fluenţă şi continuitate;

- art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, potrivit cărora semnalizarea şi amenajările rutiere necesare pe drumurile publice se asigură de către administratorul drumului respectiv şi se efectuează numai cu avizul poliţiei rutiere;

- Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019 de modificare a Directivei 2008/96/CE privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere;

în temeiul dispoziţiilor art. 59 din Constituţie coroborat cu art. 1 şi art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare,

în vederea realizării scopului constituţional şi legal al instituţiei Avocatul Poporului şi anume, apărarea drepturilor şi libertăţilor persoanelor fizice în raporturile acestora cu autorităţile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. **Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere**, prin structura sa teritorială competentă, Direcția Regională de Drumuri și Poduri Cluj - Secţia Drumuri Naţionale Satu Mare, va întreprinde demersuri și va identifica, *potrivit competențelor sale legale, în limitele acestora și pe segmentul de drum aflat în administrare*, soluţii urgente (cu avizul Serviciului Rutier din cadrul Inspectoratului de Poliţie Judeţean Satu Mare) chiar cu caracter temporar, care să conducă la creșterea gradului de siguranță rutieră în zona intersectării DN19 cu drumul care face legătură cu DJ 109J - Comuna Racșa (județul Satu Mare), astfel încât pericolul de producere a accidentelor de circulație să fie redus la minim;

2. **Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere** va comunica instituției Avocatul Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare și modul în care aceasta a fost pusă în aplicare.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI * ROMÂNIA *